

KIES VOOR VERNIEUWING!

VERKIEZINGSPROGRAMMA BALANS GULPEN-WITTEM 2018 - 2022

Beleidsspeerpunten 2018-2022

Balans Gulpen-Wittem

18-01-2018

INHOUDSOPGAVE

1. Algemeen	blz.	2
Geen politieke spelletjes		
Afspraak is afspraak		
Een andere raad		
Integriteit		
2. Resultaten	blz.	3
3. Bevolkingskrimp	blz.	3
4. Algemeen bestuur	blz.	4
Strategische visie		
Samenwerking in de regio, samen sterk		
Luisteren naar de burger		
5. Openbare orde en veiligheid	blz.	6
Preventie en handhaving gaan hand in hand		
6. Verkeer en vervoer	blz.	7
Gratis parkeren in alle kernen		
Gescheiden fietspaden		
Infrastructuur voor wandelaars en fietsers		
Bereikbaarheid toeristische kernen		
Autoloze zondag		
Openbaar Vervoer versus wensauto/wensbus/Automaatje		
7. Economische zaken	blz.	9
Kleinschalige bedrijvigheid		
Ken de ondernemers		
In de spotlights!		
8. Recreatie en toerisme	blz.	9
Toerisme behouden betekent durven kiezen		
Verantwoorden besteding toeristenbelasting		
Trots op onze cultuur		
Bezinningstoerisme		
Gulpen-Wittem op stellen		
Natuur, landschap en monumenten		
9. Kunst en cultuur	blz.	11
Uit de kunst!		
Minder regeltjes		
Vrijwilligers en mantelzorgers maximaal ondersteunen		
Gemeenschapsvoorziening voor de kern Nijswiller		
Grootschalige activiteiten in de kern Wahlwiller		
10. Sociaal domein	blz.	12
Eigen kracht en innovatie voorop		
Integraal armoedebeleid		
Mantelzorgers		
Jongerenadviesraad		
11. Volksgezondheid en milieu	blz.	13
Positieve gezondheid		
Duurzaamheid		

12. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting Vorrang voor starters en senioren	blz.	14
13. Financiën Letten op de centen	blz.	15

1. ALGEMEEN

Het verkiezingsprogramma van Balans beschrijft alle zaken waar Balans zich in 2018-2022 sterk voor wil en zal gaan maken. Daarbij horen ook enkele vanzelfsprekendheden in algemene zin, zoals omgangsvormen en de door ons gekozen afspiegeling van de maatschappij, die terug te zien is in onze kandidatenlijst. Jonge mensen krijgen bij Balans volop kans.

Balans is een politieke partij die zich aan haar afspraken houdt. Natuurlijk is het zo dat binnen de politiek vaak water bij de wijn gedaan moet worden, om tot overeenstemming te komen, maar aan grondbeginselen wordt niet getornd en wij leggen altijd uit waarom een bepaalde keuze is gemaakt. Balans staat open voor goede ideeën van anderen en wil constructief samenwerken om tot het maximale resultaat te kunnen komen. Kortom: Balans is in Balans. Een partij ván IEDEREEN vóór IEDEREEN.

Geen politieke spelletjes

Niet wie wat zegt, is voor ons in de raad belangrijk, maar WAT iemand zegt. Weg met het steeds denken in coalitie/oppositie en allerlei politieke spelletjes! Graadmeter is het belang van de gemeenschap en niet het partijbelang.

Afspraak is afspraak

Betrouwbaarheid is een sleutelwoord: wij houden ons aan onze afspraken. Daarbij beseffen wij uiteraard wél dat binnen de politiek vaak naar compromissen gezocht moet worden. Maar ook in die gevallen staan wij voor ons woord. De burger dient niet alleen te weten WAT er gebeurt, maar moet ook het WAAROM te weten. Doen wat je zegt en zeggen wat je doet. De kloof tussen de burgers en de politiek is groot. Allerelei beloften worden gedaan die snel weer vergeten worden zodra de verkiezingen voorbij zijn. Wij houden ons aan ons woord. We zijn helder in onze keuzes en ons ja is een ja, maar ook als het neen moet zijn, schuwen wij niet dit te zeggen, natuurlijk wel met tekst en uitleg. Zo hebben wij de afgelopen jaren gehandeld en dat zullen wij ook in de toekomst blijven doen.

Een andere raad

Vanaf onze oprichting gaan wij voor een betere verdeling van jong en oud, mannen en vrouwen in de raad. Voor Balans een punt waar continue aandacht aan wordt geschonken en actief mee aan de slag zijn.

Integriteit

Wij staan voor een integer gemeentebestuur dat op een open en duidelijke manier het algemeen belang dient. Iedere schijn van belangenverstrengeling moet worden voorkomen door zowel leden van de raad als het college. De declaraties van de leden van het college dienen ieder jaar op de website van de gemeente gepubliceerd te worden. Goed voorbeeld doet goed volgen!

2. RESULTATEN

Naast de doelen die Balans heeft voor de periode 2018-2022, willen wij u ook meenemen in de door ons gerealiseerde resultaten. In de afgelopen raadsperiode heeft Balans deel uitgemaakt van de oppositie. Desalniettemin hebben wij een aantal belangrijke zaken uit ons vorige verkiezingsprogramma weten te realiseren.

Wat hebben we gerealiseerd?

- Gratis parkeren in de kern Gulpen.
- Géén doorsteek Wittemer Allee.
- Behouden van het Wmo-loket in Gulpen-Wittem.
- Aanleg van gescheiden fietspaden.
- Behouden van het mantelzorgcompliment.
- Invoering van een ondernemersloket.
- Behouden van het Sophianum in Gulpen-Wittem.
- Stimuleren zelfsturing, met bijvoorbeeld als resultaat de realisatie van een dorpsplein in Nijswiller.
- Nieuwbouw basisschool Mechelen.

3. Bevolkingskrimp

De bevolkingskrimp heeft in onze gemeente (en omliggende gemeenten) overduidelijk ingezet met de eerst zichtbare gevolgen van dien (bijvoorbeeld teruglopende leerlingentallen). De komende 25 jaar zullen we verder vergrijzen, ontgroenen én krimpen. Aan dat laatste onderwerp is tot nu slechts in geringe mate aandacht geschonken door het bestuur. Er dient een krimpvisie te worden ontwikkeld. Samen met inwoners, maatschappelijke organisatie en het bedrijfsleven dient hieraan vorm en inhoud te worden gegeven door bijvoorbeeld atelierssessies.

Niet ontkenning, noch de kop in het zand steken door te roepen dat we dan meer moeten bouwen omdat het bij ons zo goed wonen is, zal het antwoord zijn op het vraagstuk van de krimp. We zullen moeten leren omdenken: van kwantiteit naar kwaliteit. We zullen hierover met elkaar het debat moeten voeren om te komen tot strategische keuzen.

Wat willen we bereiken?

- Actieve participatie samen met onze inwoners, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven, waardoor voorzieningen kunnen worden behouden door slimme combinaties en een creatieve aanpak, waarbij eigen kracht wordt gestimuleerd.
- Herijking strategische visie
- Kernen inrichten voor ontmoeting tussen jong en oud, waardoor ouderen langer zelfstandig kunnen blijven wonen.
- Actieve inzet op kleinschalige bedrijvigheid: wonen en werken in het buitengebied, waardoor monumentale panden kunnen worden behouden voor de toekomst.

4. ALGEMEEN BESTUUR

Strategische visie

Door de raad is, samen met de inwoners, de strategische visie Gulpen-Wittem vastgesteld. Hierin wordt op hoofdlijnen aangegeven waar we met Gulpen-Wittem naar toe willen, wat we belangrijk vinden en waar dus ook de accenten moeten liggen. Gezien de vele ontwikkelingen die inmiddels hebben plaatsgevonden, achten wij een herijking van de strategische visie noodzakelijk.

**BALANS STAAT VOOR MEER
VRIJHEID VOOR INWONERS.
ZELFSTURING IS LOSLATEN IN
VERTROUWEN**

In de huidige strategische visie worden voor Balans belangrijke zaken als duurzaamheid, economische ontwikkeling op het gebied van recreatie/toerisme, zakelijke dienstverlening en landbouw benoemd, maar we zien de afgelopen jaren op tal van terreinen ontwikkelingen die noodzaken tot het opnieuw beschrijven wie en wat we zijn en hoe we hieraan uitvoering willen gaan geven. Een belangrijke kentering ten opzichte van de huidige strategische visie is bijvoorbeeld de zelfsturing, waarvan Balans van mening is dat we deze de komende periode verder moeten doorontwikkelen. Voor ons betekent dit meer nog dan nu vrijheid en verantwoordelijk voor de inrichting van hun leefomgeving terug geven aan onze inwoners. Hierbij hoort dan vanzelfsprekend de noodzakelijke budgetten en de gewenste ondersteuning. Zelfsturing is voor Balans speerpunt van beleid in de periode 2018-2022. Het geven van meer vrijheid aan burgers, vergt echter ook een andere rol van de politiek. De politiek moet durven loslaten in vertrouwen. Naast de ontwikkelingen op het gebied van zelfsturing zien wij ook de toenemende robotisering, de noodzaak tot samenwerking op de diverse beleidsterreinen, het spanningsveld tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, het wegvallen van voorzieningen in onze kernen, de toenemende druk op het Heuvelland vanwege toerisme en evenementen etc. als belangrijke thema's om antwoord te krijgen op de vraag wat wen wie willen we zijn als gemeente en hoe gaan we dit dan samen vorm geven (bestuur, inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties).

Wat willen we bereiken?

- De strategische visie is de kapstok waaraan alle overige beleid getoetst wordt. Met het oog op de vele ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden, achten wij een herijking van de huidige strategische visie noodzakelijk. Dit in nauwe samenwerking met inwoners, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.
- Balans is groot voorstander van meer zelfsturing. Loslaten in vertrouwen, waardoor inwoners de vrijheid hebben om hun woonomgeving in te richten.

Samenwerking in de regio, samen sterk

Iedere gemeente wordt met steeds meer vragen geconfronteerd. Het Rijk legt steeds meer wettelijke taken op het bordje van de gemeente zonder hiervoor de noodzakelijke middelen beschikbaar te stellen.

Denk bijvoorbeeld aan de decentralisaties in het sociaal domein.

**BALANS IS VOOR INTENSIEVE
SAMENWERKING MET DE LIJN 350-
GEMEENTEN OM TE ZORGEN DAT DE
DIENSTVERLENING VOOR U GOED
EN BETAALBAAR BLIJFT.**

Om aan alle eisen te kunnen blijven voldoen en te zorgen dat u als burger op tijd een goed en betaalbaar product blijft ontvangen, is volgens ons samenwerking nodig.

Samenwerken betekent voor ons zoveel mogelijk zaken op elkaar afstemmen, waarbij je ruimte houdt voor eigen inbreng en voor het lokaal vormgeven van voorzieningen die de burger direct raken. Belangrijk is ook dat onze burgers om informatie te krijgen over voorzieningen of het aanvragen hiervan terecht kunnen bij een eigen gemeentelijk loket. Vanuit deze overtuiging en filosofie heeft Balans zich de afgelopen periode ingezet om het aanvragen van een uitkering of een Wmo-voorziening in onze gemeente mogelijk te blijven maken, gezien de samenwerking met de gemeente Maastricht en de overige Heuvelland gemeenten. En met succes! Het loket is behouden en ook in de toekomst zullen wij ons sterk blijven maken, mocht dit aan de orde zijn, dat bij opschaling/clustering van werkzaamheden/activiteiten onze burgers steeds kortbij huis terecht kunnen voor informatie en het doen van een aanvraag.

Daarnaast is en blijft het voor ons van belang dat we ons bij iedere vorm van samenwerking/clustering vooraf de vraag stellen welk kwaliteitsniveau vinden wij wenselijk, welke doelen willen wij realiseren en wat mag het kosten. Zeker gezien het feit dat uit recente onderzoeken blijkt dat zowel herindeling als intensieve samenwerking veelal niet leidt tot meer kwaliteit en lagere kosten.

Gulpen-Wittem werkt momenteel samen met de Lijn 350-gemeenten. Wat ons betreft dient deze samenwerking te worden uitgebreid, onder andere op het gebied van bedrijfsvoering. Verder dient er meer aandacht te zijn voor grensoverschrijdende samenwerking met onze Belgische en Duitse burens. Kansen te over op het gebied van toerisme (toerist denkt niet in grenzen) wonen (medewerkers Campus Aken kunnen hier schitterend wonen kort bij hun werk) en werkgelegenheid. Wij willen gebruik maken van de kansen die er liggen.

Wat willen we bereiken?

- Balans wil de samenwerking tussen de Lijn 350-gemeenten verder uitbreiden, vooral op het gebied van bedrijfsvoering. Uitgangspunt hierbij is dat zaken die de burger direct raken dichtbij onze burgers toegankelijk en beschikbaar moeten blijven.
- Daar waar samenwerking meerwaarde oplevert, kiezen wij voor aansluiting bij initiatieven. Wij maken per onderwerp die overweging. Dat kan ertoe leiden dat onze samenwerkingspartners per project/gelegenheid wisselen. Vooraf moeten we ons steeds de vraag stellen: welk kwaliteitsniveau wensen we, welke doelen willen we realiseren en wat mag het kosten
- In de raadsperiode van 2018-2022 moet met de Belgische burens en/of de Duitse burens minimaal 1 project opgezet en in uitvoering genomen zijn. Hierbij denken we aan toerisme en/of onderwijs.

Luisteren naar de burger

Onze raadsleden moeten op allerlei manieren in gesprek gaan met burgers. De ene keer via sociale media, de andere keer in rechtstreekse contacten. En dan vooral goed luisteren! In de raadsperiode 2018-2022 gaan wij dit onder meer doen door ieder kwartaal in een andere kern een inloopspreekuur te houden.

De gemeente dient ieders inbreng serieus te nemen. Het gaat om échte inspraak, waarbij mensen – jong en oud- vanaf het begin betrokken worden bij plannen op die punten die burgers kunnen beoordelen en waarin hun belangen een rol spelen.

Wat willen we bereiken?

- Wij willen dat vraagstukken die alle burgers of specifieke doelgroepen aangaan, via minimaal twee kanalen worden uitgezet. Wij denken daarbij aan (digitale) enquêtes én inspraakavonden. Daarnaast dienen nieuwe mediamiddelen ingezet te worden om de burgers te bereiken.
- Mails van burgers moeten, net als telefoontjes, gelijk in behandeling genomen worden. Burgers moeten maximaal binnen 2 dagen antwoord ontvangen of een tussenbericht met daarin de verwachte antwoorddatum en reden waarom niet meteen antwoord gegeven kan worden.
- Balans houdt ieder kwartaal in een andere kern een inloopspreekuur.

5. Openbare orde en veiligheid

Preventie en handhaving gaan hand in hand

Naast inzet van menskracht willen wij dat twee keer per jaar een voorlichtingscampagne wordt gevoerd. Doel hiervan is enerzijds wijzen op de gevaren en anderzijds onze inwoners tips te geven over “herkennen en melden”.

Met kerngericht beheer kan door een systematische, gestructureerde samenwerking tussen gemeente, inwoners, woningcorporaties, politie en welzijnswerk, onveiligheid in zijn breedste zin in een vroeg stadium worden gesignaleerd. Preventie dient meer aandacht te krijgen. Naast de inzet van menskracht willen wij dat ook voorlichtingscampagnes worden gevoerd om onze burgers te wijzen op de gevaren en anderzijds tips te geven hoe zaken kunnen worden voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan hoe herken en meld ik een hennepkwekerij, maar ook donkere dagen offensief of witte voetjes project.

Een van de zaken die wat ons betreft meer aandacht mogen krijgen in het kader van preventie is het stimuleren en ondersteunen van WhatsApp-groepen en het aansluiten bij Burgernet. Wij willen hierin de komende periode een groei zien van 20%.

Daarnaast blijft voldoende handhaving een must om de (gevoelens van) veiligheid te behouden. Hierin vervult de wijkagent een cruciale rol. De aanwezigheid en zichtbaarheid in onze kernen is hiervoor noodzakelijk. Het is een wens van Balans dat de komende periode activiteiten worden ontwikkeld om die zichtbaarheid te vergroten.

Om tijdig te kunnen bijsturen is een jaarlijkse rapportage inclusief verbeterpunten noodzakelijk.

Wat willen we bereiken?

- Minimaal twee keer per jaar een campagne om te wijzen op de gevaren van illegale hennepcultuur en inwoners tips te geven om deze te herkennen/melden.
- Deelname Burgernet en WhatsApp-groepen stijgt met minimaal 20%.
- Activiteiten om bekendheid en zichtbaarheid van de wijkagent te vergroten.
- Jaarlijks een rapportage over alle activiteiten om veiligheid c.q. veiligheidsbeleving te vergroten inclusief verbeterpunten.
- Meer aandacht voor preventie, bijvoorbeeld middels het donkere dagen offensief.

6. Verkeer en vervoer

Gratis parkeren in alle kernen!

Balans maakt zich al ruim 10 jaar sterk voor gratis parkeren in alle kernen. Al jarenlang bleek immers dat betaald parkeren de gemeenschap meer geld kost dan oplevert. Bovendien is betaald parkeren klantvriendelijk en slecht voor de economische activiteiten in onze gemeente. Lokale ondernemers hebben veel mensen zien wegtrekken naar ons omringende gemeente, zoals bijvoorbeeld Simpelveld, waar wél gratis geparkeerd kan worden. Ruim 10 jaar lang was Balans een roepende in de woestijn, maar recentelijk zijn ook de overige politieke partijen eindelijk overstag gegaan. Met ingang van 1 mei is het dan eindelijk zover; gratis parkeren in alle kernen! Balans is trots op dit resultaat. We zijn er echter nog niet aangezien de coalitiepartijen in de aanloop naar 1 mei niet kiezen voor een consistent parkeerbeleid, maar afwijken door bijvoorbeeld op de parkeerplaats nabij Mosaqua wederom betaald parkeren in te voeren. Balans zal de uitvoering van het raadsbesluit om gratis parkeren in te voeren dan ook nauwlettend blijven volgen!

**BALANS IS EEN GROOT
VOORSTANDER VAN GESCHIEDEN
FIETSPADEN, VOOR DE VEILIGHEID
VAN ONZE KINDEREN, MAAR OOK
GOED VOOR U EN DE VELE
TOERISTEN.**

Gescheiden fietspaden

Dankzij de jarenlange inzet van onder andere Balans is er een fietspad gerealiseerd tussen Mechelen en Partij en tussen Epen en Mechelen.

Goed, als veilige schoolroute voor onze kinderen, maar ook voor de vele toeristen die Gulpen-Wittem aandoen en alle overige inwoners. Wij zijn en blijven groot voorstander van gescheiden fietspaden en hebben hier graag geld voor over. Balans zal zich in de komende raadsperiode sterk maken voor een fietspad tussen Wahlwiller en Mechelen. Nu de basisschool in Wahlwiller gesloten is, is dit immers een drukke fietsroute voor de schoolgaande jeugd. In het kader van de veiligheid achten wij een fietspad noodzakelijk.

Infrastructuur voor wandelaars en fietsers

Kijkend naar de aanwezige infrastructuur voor de wandelaar en de fietser constateren wij een lacune als het gaat om fietspaden door de natuur, die voor alle leeftijdscategorieën toegankelijk zijn. De komende jaren blijft Balans zich hiervoor inzetten. Daarnaast constateert Balans dat het onderhoud van met name wandelpaden tekortschiet. Dit past niet bij de uitstraling van Gulpen-Wittem dat bekend staat als een gemeente met een 5-sterren landschap.

Bereikbaarheid toeristische kernen

Onze fraaie kernen zijn in het hoogseizoen soms moeilijk bereikbaar. Daarom willen wij dat de bezoekers beter hun auto kwijt kunnen (blauwe zones, gebruik van weilanden in overleg met de boeren, etc.). Wandelroutes laten beginnen bij bestaande parkeerplaatsen! Simpel toch? Waarom doen we het dan niet?

Een andere manier om de bereikbaarheid van onze toeristische kernen te vergroten is toeristen meer gebruik te laten maken van het openbaar vervoer. Recent is de OV-Toerpas Zuid-Limburg ingevoerd waarmee onze gasten 2 dagen onbeperkt kunnen reizen tot Echt-Susteren en naar Aken. Wij vinden dit een goede eerste stap, maar zien in landen als Duitsland en Oostenrijk dat toeristen al jarenlang een pas ontvangen waarmee gratis gebruik kan worden gemaakt van het openbaar vervoer.

Balans is groot voorstander van een dergelijk model. Gulpen-Wittem dient zich hier samen met de overige Lijn 350-gemeenten sterk voor te maken.

Daarnaast vindt Balans dat bij grote evenementen het gebruik van P&R-mogelijkheden gestimuleerd dient te worden. Een voorbeeld hiervan is de jaarlijkse Hubertusmarkt waar pendelbussen worden ingezet om de parkeerdruk in de kern Gulpen te verminderen. Balans wil dat dit goede voorbeeld wordt uitgebreid naar andere grote evenementen. De gemeente dient verenigingen te stimuleren op zoek te gaan naar alternatieven en een bijdrage te leveren aan de extra kosten die dit met zich meebrengt.

Autoloze zondag

Wij willen ook graag een experiment met één autoloze zondag per jaar. Gulpen-Wittem kan zich hiermee o.i. onderscheiden en invulling geven aan het begrip duurzaamheid. Bij de concretisering moeten uit alle kernen zowel verenigingen als ook de ondernemers betrokken worden.

Wij denken dat het die dag bruist van activiteiten in Gulpen-Wittem, want er is meer dan voldoende creativiteit in onze gemeente aanwezig. Laat bijv. onze schutterijen de gemeente en kerngrenzen bewaken, laat fanfares/harmonieën, samen met onze vele koren hun klanken laten schallen in ons prachtige 5-sterren landschap, laat de kinderen dansen en spelen op straat zoals in vroegere tijden, etc.

Openbaar Vervoer versus wensauto/wensbus/Automaatje

Steeds minder bussen doen onze kleine kernen aan. Voor iedereen die niet beschikt over eigen vervoer, waaronder een grote groep ouderen betekent dit dat ze aangewezen zijn op familie en vrienden om boodschappen te doen, de dokter of de markt te bezoeken.

Zeker in een tijd dat vanuit het Rijk iedereen langer zelfstandig moet blijven wonen is mobiliteit een thema. Het bezoek aan de winkel, de markt, een optreden van een vereniging etc. draagt bij aan het actief kunnen onderhouden van sociale contacten en dit moet wat ons betreft voor iedereen mogelijk zijn zonder hiervoor steeds een beroep te moeten doen op derden. Wij zijn grote voorstanders van de zogenaamde wensauto of wensbus, die met subsidie van de Provincie en met ondersteuning van de gemeente kan worden aangeschaft en door de inzet van vrijwilligers zorgt voor vervoer op maat voor al onze inwoners. Sociaal contact en behoud van zelfstandigheid/autonomie is essentieel.

Ook het onderzoeken of het Automaatje van de ANWB een kansrijk project zou kunnen zijn, lijkt ons meer dan de moeite waard. Doel van dit project is om samen met welzijnsinstellingen en vrijwilligers mensen te helpen mobiel en actief te blijven. Met ANWB Automaatje vervoeren vrijwilligers hun minder mobiele plaatsgenoten tegen een geringe onkostenvergoeding. De ANWB stelt haar kennis, software, begeleiding en materiaal gratis ter beschikking, waardoor deze vervoersservice snel en zonder grote investeringen kan worden opgezet.

Wat willen we bereiken?

- Verder uitbreiden van succesvolle projecten m.b.t. gescheiden fietspaden naar bijvoorbeeld de route tussen Wahlwiller en Mechelen.
- Gratis vervoerspas voor onze toeristen onderzoeken met de gemeenten Vaals en Eijsden-Margraten.
- Stimuleren P&R-mogelijkheden bij grote evenementen.

- Onderzoeken aanschaf wensauto/wensbus en/of invoering Automaatje om minder mobiele inwoners maatschappelijk actief te laten blijven.
- Beter onderhoud van wandelpaden.
- Parkeren bij de boer, wij willen groen seizoensparkeerplaatsen aan de entrees van kernen, kort bij de wandelgebieden, met startpunten van wandelingen. Goed voor de boer, die hiermee nog iets kan verdienen, goed voor de toerist, die dicht bij de wandelwegen de auto kan parkeren en ook goed voor ons.
- Een autoloze zondag waarmee Gulpen-Wittem zich landelijk kan onderscheiden, waarbij alle verenigingen, ondernemers etc. betrokken worden.

7. Economische zaken

Kleinschalige bedrijvigheid

Een gezond economisch klimaat betekent dat ondernemers zich graag vestigen in Gulpen-Wittem. Dit is belangrijk voor zowel de werkgelegenheid als de bedrijvigheid.

Balans vindt dat Gulpen-Wittem kleinschalige en niet milieubelastende bedrijvigheid moet blijven bevorderen. De belangrijkste economische poot voor onze gemeente vormt de toeristische sector. Maar ook het winkel- en dienstverleningsapparaat mogen we niet vergeten. Het koesteren van bedrijvigheid die er al is (!) en op een creatieve en stimulerende manier voor randvoorwaarden zorgen die leiden tot minimaal het huidige aanbod en liefst nog de komst van nieuwe bedrijven is voor ons een speerpunt van beleid. Hierbij moet extra aandacht zijn voor jonge startende ondernemers.

Ken de ondernemers

Om te weten wat onze ondernemers vinden en welke zaken ze graag anders zouden willen is Balans van mening dat er jaarlijks een bijeenkomst moet worden georganiseerd voor alle ondernemers van Gulpen-Wittem, bijvoorbeeld een ontbijtsessie

Daarnaast vinden wij dat jaarlijks minimaal twee bedrijven bezocht moeten door het gemeentebestuur (raad en college).

In de spotlights!

Om nog meer bekendheid te geven aan de bedrijvigheid in Gulpen-Wittem wordt samen met de gemeenten Eijsden-Margraten en Vaals een ondernemersprijs geïntroduceerd.

Wat willen we bereiken?

- Ondernemers beter leren kennen: minimaal 2 keer op werkbezoek met college en raad.
- Kleinschalige milieuvriendelijke bedrijvigheid, jonge starters stimuleren.
- Ondernemersprijs introduceren samen met de gemeenten Eijsden-Margraten en Vaals.

8. Recreatie en toerisme

Toerisme behouden betekent durven kiezen

Toerisme is nog steeds de economische levensader van onze gemeente. Onze fraaie natuur vormt het basiskapitaal waarmee we heel zorgvuldig moeten omgaan. Van de andere kant is het een uitdaging om zoveel mogelijk mensen van diezelfde natuur te laten genieten, mits dit op een verantwoorde manier gebeurt. Dit betekent dat we moeten kiezen. Wij kiezen voor het behoud van onze groene omgeving, de karakteristieke bebouwing en de rust.

Activiteiten en/of evenementen die hieraan niet voldoen, willen wij actief werven om zodoende aantrekkelijk te blijven vandaag en in de toekomst voor onze inwoners en de vele duizenden bezoekers. Wij ondersteunen dan ook van harte de lobby tot plaatsing van het Heuvellandschap op de Unesco Wereld Erfgoedlijst.

Verantwoorden besteding toeristenbelasting

Jaarlijks ontvangen we veel geld door het innen van de toeristenbelasting. Wij vinden dat onze ondernemers inzicht moet worden geboden wat wij met deze middelen doen. Hiervoor pleiten wij voor een jaarlijks overzicht om dit inzicht te bieden

Trots op onze cultuur

We zijn trots op onze rijke cultuur en de vele tradities. We willen die niet alleen behouden, maar vooral delen. Hiervoor willen we samen met onze verenigingen bijeenkomsten organiseren waar we het verhaal vertellen en iedereen (voor zover mogelijk) actief laten deelnemen. Stel je eens voor. Op vakantie in het Heuvelland en dan een vlaai bakken, een schot lossen bij de schutterij, een sing-in bij het plaatselijke koor etc.

Bezinningstoerisme

In deze drukke tijden blijven mensen op zoek naar stilte en rust en hebben ze behoefte aan momenten van bezining. Onze prachtige natuur nodigt hiertoe uit, maar ook een aantal van onze markante gebouwen, waarbij Klooster Wittem met stip op 1 staat. Vanwege het klein aantal geestelijken dat nu nog woonachtig is in het klooster en de hoge kosten van onderhoud is de congregatie op zoek naar een toekomstbestendige weg. Klooster Wittem is trekpleister voor duizenden bezoekers per jaar en is een icoon. Wij vinden dat het gemeentebestuur er alles aan moet doen om deze parel voor onze gemeenschap te behouden.

Gulpen-Wittem op stellen

De start van het toeristisch seizoen moet je markeren. Iedereen moet weten dat het weer opnieuw zal gaan bruisen van activiteiten in Gulpen-Wittem. Wij willen de start van het toeristisch seizoen een extra impuls geven door middel van het initiatief GULPEN-WITTEM OP STELTEN.

Natuur, landschap en monumenten

Agrariërs moeten worden ingeschakeld bij het beheer van de natuur. Om meer mensen te laten genieten van al die pracht zorgden wij voor een route langs diverse monumenten in onze prachtige gemeente. Een balans tussen behoud en versterking van het basiskapitaal enerzijds en leefbaarheid anderzijds (duurzame leefbaarheid) is uitgangspunt van ons beleid. Wij zijn voorstander van het inschakelen van agrariërs bij het beheer van onze natuur. Om kinderen en jongeren meer bewust te maken van de waarde van ons landschap dienen projecten waarbij jongeren verantwoordelijkheid nemen hiervoor, te worden ondersteund.

**BALANS IS ZUINIG OP ONS
PRACHTIGE LANDSCHAP,
MAAR WIL OOK DAT WE
HIERIN WONEN, WERKEN EN
ONTSPANNEN.**

Wat willen we bereiken?

- Behouden van ons icoon, Klooster Wittem.
- Ondersteunen lobby om Heuvellandschap te plaatsen op de Unesco Wereld Erfgoedlijst.
- Samen met onze verenigingen activiteiten om cultuur/traditie te bewaren.
- Als markering van de start van het toeristische seizoen: Gulpen-Wittem op stellen!
- Agrariërs blijven ook de komende periode ingezet als natuurbeheerders.
- Projecten voor jeugd en jongeren stimuleren waarbij zij zich bewust worden van natuur en milieu met de daarbij behorende verantwoordelijkheden.

9. Kunst en cultuur

Minder regeltjes

De komende periode willen wij dat jaarlijks 5 regels worden afgeschaft cq procedures worden vereenvoudigd.

Uit de kunst!

Het is fantastisch wat burgers de afgelopen jaren op het gebied van kunst en cultuur in onze gemeente hebben gerealiseerd. Uit de kunst!

**BALANS IS TEGEN ALLERLEI
ONNODIGE REGELTJES DIE
INITIATIEVEN LAM SLAAN EN
ONNODIG VEEL GELD KOSTEN.**

Ook de komende periode blijven wij groot voorstander van dergelijke initiatieven.

Vrijwilligers maximaal ondersteunen

Zonder vrijwilligers zouden heel veel activiteiten in Gulpen-Wittem niet meer plaats vinden. Slecht voor de leefbaarheid en slecht voor de sociale cohesie.

Balans is grote voorstander van het concreet ondersteunen van al onze vrijwilligers. Door de decentralisaties wordt de rol van vrijwilligers nog belangrijker. Wij vinden dan ook dat de gemeente een actief vrijwilligersbeleid moet voeren.

Gemeenschapsvoorziening voor de kern Nijswiller

Samen met de verenigingen in Nijswiller moet gezorgd worden dat een locatie voor grootschalige activiteiten in de kern Nijswiller behouden blijft. Hiervoor is de locatie van het Sophianum het meest geschikt waarbij in samenspraak met de verenigingen goed gekeken moet worden naar de randvoorwaarden als het gebouw een andere bestemming gaat krijgen.

Grootschalige activiteiten in de kern Wahlwiller

Door het sluiten van de basisschool en het slopen van de gymzaal, ontstaat er in de kern Wahlwiller een probleem op het moment dat een groter evenement moet worden georganiseerd waarbij we concreet denken aan een aantal activiteiten rondom carnaval. Wij vinden dat hiervoor in samenspraak en overleg met de verenigingen gezocht moet worden naar een oplossing.

Wat willen we bereiken?

- Vrijwilligers extra ondersteunen gezien hun waardevolle bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen op het brede sociale domein.
- Extra ondersteuning jonge en oudere mantelzorgers en beleid zodanig vorm geven dat we kunnen kandideren voor meest mantelzorgvriendelijke gemeente van Limburg.
- Behoud van een voorziening voor grootschalige activiteiten in de kern Nijswiller.
- Samen met verenigingen zoeken naar een alternatieve locatie voor grootschalige activiteiten in de kern Wahlwiller als de gymzaal gesloopt gaat worden.
- Op jaarbasis minimaal 5 regels afschaffen of procedures vereenvoudigen.
- Stimuleren evenementen op het gebied van kunst en cultuur.

10. Sociaal domein

Eigen kracht innovatie en preventie voorop

De decentralisaties hebben ervoor gezorgd dat het gehele sociale domein op zijn kop is gegaan als nooit te voren. De achterliggende periode zijn goede stappen gezet om de transformatie te starten, maar er liggen nog voldoende uitdagingen om nog meer dan nu te proberen te voorkomen dat mensen geen vangnet hebben, eenzaam zijn, zware zorg nodig hebben of zonder kwalificatie hun school carrière afronden. Formele en informele zorg hebben elkaar nodig om de opgaven waarvoor we staan vorm en inhoud te geven. Regie, eigen kracht, preventie, vraagt van ieder van ons een andere mindset, waarbij vrijwilligers, verenigingen en mantelzorgers van eminent belang zijn, maar ook het omdenken van organisaties/instellingen. De mens en zijn leefwereld centraal en niet de systemen er omheen is wat ons betreft leidend de komende periode. Het moet niet gaan over protocollen, processen en definities, maar over eigen kracht, maatwerk en innovatie!

Integraal armoedebeleid

Nog steeds zijn er groepen in Nederland, en dus ook in Gulpen-Wittem, die niet optimaal mee kunnen doen, omdat hen hiertoe het geld ontbreekt. Wij vinden dat iedereen actief moeten kunnen participeren in onze samenleving.

Geld, of beter gezegd het ontbreken hiervan, mag geen beletsel zijn. Daarom is Balans vanaf de oprichting altijd op zoek naar wegen om dit voor iedereen mogelijk te maken. Uit onderzoek blijkt dat vooral eenoudergezinnen en zelfstandigen zonder personeel vaak de middelen ontbreken om hun kinderen actief te laten meedoen. Wij vinden dat op het gebied van sport, cultuur, onderwijs (bijvoorbeeld schoolreisjes) de gemeente maatregelen moet nemen om uitsluiting te voorkomen. Daarnaast vinden we dat ieder kind op de basisschool zijn/haar verjaardag moet kunnen vieren met klasgenootjes. Wij willen dan ook een voucher introduceren van 100 euro voor ieder kind dat in armoede opgroeit, waarmee een kinderfeestje georganiseerd/betaald kan worden. Het verdient onze voorkeur om samen met onze lokale middenstanders te bezien

BALANS HEEFT ZORG VOOR KWETSBARE GROEPEN EN VINDT DAT IEDEREEN MOET KUNNEN MEEDOEN. BALANS LEGT PRIORITEIT BIJ EIGEN KRACHT, INNOVATIE EN MAATWERK. DE MENS EN ZIJN LEEFWERELD STAAN CENTRAAL, NIET HET SYSTEEM EROMHEEN.

welke opties hiervoor zijn. De kosten kunnen betaald worden uit de gelden die van het Rijk beschikbaar zijn om armoede bij kinderen te voorkomen.

Mantelzorgers

Een steeds grotere rol wordt toebedeeld aan mantelzorgers. Steeds meer wordt van hen gevraagd en verwacht. Een zware klus, waarvoor de gemeente waardering moet hebben. Daarvoor hebben wij als Balans ook gezorgd voor het behouden van het mantelzorg compliment. Een blijk van waardering voor het vele goede werk en dat moeten we niet alleen blijven doen maar wat ons betreft verder uitbreiden. Zowel jonge als oudere mantelzorgers moeten wij maximaal ondersteunen om draaglast te behouden. Samen met het Steunpunt Mantelzorg en onze mantelzorgers moeten wij blijven zoeken naar mogelijkheden om hen te ondersteunen van lezingen tot en met een gezellige middag of activiteit om te ontspannen en de accu weer op te laten. Wij willen dat de gemeente Gulpen-Wittem meedingt naar het predicaat meest mantelzorgvriendelijke gemeente van Limburg en alles in het werk stelt om dit te realiseren.

Jongerenadviesraad

Gelukkig leven we in een gemeente waar veel jongeren zich ook heel prettig voelen. Toch zien we hen nog te weinig bij bijeenkomsten waar ze kunnen bijdragen aan ander/nieuw beleid. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst en daarom vinden wij het belangrijk om ook de stem van jongeren te horen. Wij zijn voorstander van het oprichten van een jongerenadviesraad die gevraagd en ongevraagd zijn licht kan laten schijnen over alle voor jongeren relevante thema's. In het verleden zijn pogingen hiertoe helaas spaak gelopen, maar wij denken dat het de moeite waard blijft om hier tijd en energie in te steken. Wij denken graag met de overige raadsfractie na over een soort buddy. Iedere fractie in de raad neemt de taak op zich om de jongeren gedurende de komende 4 jaar te begeleiden en te ondersteunen, waarbij we mogelijk ook een kweekvijver vormen voor toekomstig politiek talent.

Wat willen we bereiken?

- Prioriteit bij eigen kracht (zelfsturing), innovatie en preventie.
- Wijziging mindset: omdenken van organisaties en instellingen nog meer bevorderen.
- Een jongerenadviesraad waarbij iedere fractie uit de raad een buddy levert .
- Extra aandacht voor ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.

11. Volksgezondheid en Milieu

Positieve gezondheid

Machteld Huber introduceerde de filosofie inzake positieve gezondheid in 2012. In deze filosofie wordt gezondheid niet meer gezien als de aan- of afwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Volgens haar is de filosofie inzake positieve gezondheid een spinnenweb met zes dimensies. Naast lichaamsfuncties, heeft het te maken met welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, sociaal maatschappelijk participeren en dagelijks functioneren. De focus verschuift van gezondheidsbehandeling naar gezondheidsbevordering. Wij willen graag de komende periode de eerste stappen zetten om te verkennen wat het toepassen in de praktijk van voornoemde visie betekent voor het brede sociale domein

Duurzaamheid

Duurzaamheid blijft ook de komende periode punt van aandacht voor ons milieu, het landschap en het tegengaan voor vervuiling en onnodig energie gebruik. Voor ons gaat duurzaamheid verder dan de thema's die natuur, landschap en milieu raken.

Voor ons blijft duurzaam ook: alleen beleid ontwikkelen dat we kunnen uitvoeren. Te veel en te vaak worden allerlei onderzoeken gestart, terwijl we weten dat er geen geld is om er iets mee te doen of niet kan rekenen op draagvlak bij onze inwoners. Te veel en te vaak worden zaken bedacht achter een bureau en staat hier geen enkele burger op te wachten. Te veel en te vaak wordt gekozen voor korte termijn successen, zonder visie op de toekomst. Dat is niet duurzaam! Zeker in het licht van de versterking van de zelfsturing vinden wij dat wij meer dan nu moeten aansluiten op initiatieven vanuit de burgers.

Ook voor duurzaamheid geldt dat wij als gemeente het goede voorbeeld moeten blijven geven. Wij willen dan ook dat de gemeente Gulpen-Wittem in kaart moet brengen wat wij moeten doen om de groenste gemeente van Limburg te worden en op basis hiervan een meerjarig beleidsplan moet maken.

Wat willen we bereiken?

- Werken aan beleid op het sociaal domein vanuit de filosofie van positieve gezondheid.
- Duurzaamheid vraagt om voorbeeldgedrag van de overheid. Inventariseren welke acties nodig zijn om als Gulpen-Wittem de groenste gemeente van Limburg te worden.
- Duurzaam is niet alleen aandacht voor milieu, natuur en landschap, maar is ook keuzes maken in de zaken die je als gemeente belangrijk vindt. Zowel geld als menskracht maken dit noodzakelijk.

12. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Voorrang voor starters en senioren

Bij wonen geldt: voorrang voor senioren en de starters. Gezien de ontwikkelingen op het gebied van zorg dienen ouderen langer zelfstandig te blijven wonen. Gevolg hiervan is onder andere dan woningen hiervoor geschikt moeten zijn c.q. moeten worden gemaakt.

Om jongeren betaalbare huisvestingsmogelijkheden binnen de eigen kern te kunnen bieden, is het zaak om via prestatieafspraken goedkopere bestaande complexen van de woningverenigingen voor deze doelgroep vrij te blijven maken. Balans is verder grote voorstander van het behouden van de zogenaamde startersleningen en het mogelijk maken van collectief bouwen voor jongeren waardoor starters op de woningmarkt mogelijkheden worden geboden.

Wat willen we bereiken?

- Prestatieafspraken met woningverenigingen maken ten aanzien van passende huisvesting voor ouderen en jongeren in alle kernen.
- Levensloopbestendige woningen stimuleren.
- Starterslening handhaven en collectief bouwen mogelijk maken om jongeren meer kansen te bieden op de woningmarkt.

13. Financiën

Letten op de centen

Een raadslid behoort met de 'beurs' van de gemeente om te gaan alsof het zijn/haar eigen beurs is. Dan kunnen de lasten voor de burgers ook zo laag mogelijk worden gehouden. Balans is voorstander van een gezond financieel klimaat. Wethouders en raadsleden moeten met het geld van de gemeente (en dus van de burgers) omgaan alsof het hun eigen beurs is. Dit betekent dat goed gelet moet worden op de uitgaven in relatie tot de inkomsten van de gemeente. In de afgelopen raadsperiode zijn vele miljoenen onttrokken aan de algemene reserve van onze gemeente, waardoor de financiële positie aanzienlijk slechter is geworden. Dit kan en moet anders! Wij vinden dat alle zeilen bijgezet moeten worden om te proberen de lasten voor de burgers zo laag mogelijk te houden. Dat kan alleen door keuzes te maken. Niet alles kan. Balans is van mening dat in de komende raadsperiode, tenzij dit in uitzonderlijke gevallen uitgebreid gemotiveerd wordt, geen uitgaven ten laste van de algemene reserve gedaan mogen worden.

Wat willen we bereiken?

- We willen dat op het gebied van inkoopbeleid stevig met de partnergemeenten wordt samengewerkt waardoor voordelige inkoopcontracten kunnen worden afgesloten.
- In de raadsperiode 2018-2022 worden er in principe geen uitgaven gedaan die ten laste komen van de algemene reserve.